

Kapadokya'da Müzelerin İzinde

Kapadokya, doğal oluşumları kadar kültürel birikimiyle de Anadolu'nun en zengin hafıza alanlarından biridir. Bu sayı, Antik Kapadokya'nın günümüz sınırları içinde kalan Nevşehir, Kayseri, Niğde ve Aksaray illerindeki müzeleri ve müzeler öncülüğünde gerçekleştirilen çalışmaları konu almaktadır.

Bölgenin müzelerini merkeze alan bu sayı, müzeleri yalnızca eserlerin sergilendiği mekânlar olarak değil; aynı zamanda toplumsal belleğin, kültürel üretimin ve sanatsal ifadenin yeniden şekillendiği dinamik alanlar olarak ele almaktadır. İçerik, Kapadokya'nın dört ilini kapsayan bütüncül bir yaklaşımla hazırlanmış ve coğrafi bir düzen içerisinde dört bölüm hâlinde yapılandırılmıştır.

Birinci bölüm Nevşehir'e ayrılmıştır. Bu bölüm, Türkiye'nin ve dünyanın ilk Kitre Bebek Müzesi-Kapadokya Sanat ve Tarih Müzesi üzerine gerçekleştirilen söyleşi ile başlamaktadır. Ardından, somut olmayan mirası yaşatan Kapadokya Yaşayan Miras Müzesi ve bölgenin görsel kültürünü destekleyen NEVÜ Sanat Koleksiyonu ve Galerisi ele alınmaktadır. Göreme, Paşabağları ve Zelve açık hava müzeleri ile Derinkuyu ve Kaymaklı Yer Altı Şehirleri'ni konu alan yazılar, Nevşehir'in doğal ve tarihi peyzajının müzecilikle nasıl bütünleştiğini ortaya koymaktadır. Bölüm, Kapadokya Kahve Müzesi ile tamamlanmakta; böylece Nevşehir'in somut, somut olmayan ve çağdaş sanat bileşenlerini bir arada barındıran çok yönlü kültürel yapısı bütüncül bir biçimde değerlendirilmektedir. İkinci bölüm, Kayseri müzelerini konu almaktadır. Bu kısımda Kayseri Arkeoloji Müzesi'nin tarihsel gelişimi ve sergileme anlayışı ele alınmış; ardından Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan tematik müzeler üzerinden yerel yönetimlerin kültürel mirasın korunmasındaki rolü değerlendirilmiştir. Üçüncü bölüm, Niğde Müzesine ve çalışmalarına odaklanmaktadır. Bu bölümde müze koleksiyonunda yer alan Geç Hitit Dönemi taş eserleri ile Yaylayolu (Valisa/Velisa) Yer Altı Yerleşimi'nde yürütülen temizlik kazısı, müzeciliğin koruma, belgeleme ve araştırma işlevleri açısından değerlendirilmiştir. Son bölüm ise Aksaray Müzesine ayrılmıştır. Burada müzenin arkeolojik buluntuları ile Bizans Dönemi'ne ait mumyalar koleksiyonu ele alınmakta; müzenin, Kapadokya'nın batısında kültürel sürekliliği temsil eden önemli bir kurum olarak üstlendiği rol vurgulanmaktadır.

Bu sayıda yer alan yazılar, müzeyi yalnızca geçmişin korunduğu bir alan olarak değil, kültürel kimliğin yeniden üretildiği ve aktarıldığı bir ortam olarak ele almaktadır. Kapadokya'nın müzeleri, bölgenin tarihsel derinliğini günümüzün müzecilik anlayışıyla birleştirerek, kültürel mirasın yerel ve evrensel boyutlarını bir arada görünür kılmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Burcu TÜYSÜZ
Kapadokya Mirası Tarihi ve Kültürel
Bellek Dergisi Editörü